

№ 169 (20932)

2015-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ ІОНЫГЪОМ и 11

> кыхэтыутыгьэхэр ыкіи нэмыкі къэбархэр тисайт ижьугьотэштых WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

• ИНВЕСТИЦИОННЭ ПРОЕКТХЭР

Апэрэ чэзыур аухыгъ

АгроБизнесИнкубаторэу Джэджэ районым щырагъэжьагъэр Адыгеим иинвестиционнэ проект анахь инхэм ащыщ, анахь гъэшІэгъон пІоми хэукъоныгъэ хъущтэп. ІэкІыб хэгъэгухэм продукциер къарамыщэу, мыщ къыщыдагъэк Іырэр дгъэфедэным тыкъызэрэфэкІощтым фэІорышІэнэу ащ гугъапІэ къеты.

2014-рэ илъэсым ибжыхьэ инвестиционнэ форумэу Шъачэ щыкІуагъэм мы проектыр Адыгеим къыщигъэлъэгъогъагъ ыкІи къэралыгъом ипащэхэм осэ ин къыфашІыгъагъ.

Гектар 57-рэ зыубытыщт инкубаторым иинфраструктурэ игъэпсын 2015-рэ илъэсым икъихьагъур ары зырагъэжьагъэр. Непэ гъогоу екІуалІэрэр ашІыгъах, псыкъычІэщыпІэмрэ псыр зыщаугъоищтымрэ аухыгъэх, электроэнергием пае подстанциери хьазыр, гъэстыны-

2014-рэ илъэсым ибжыхьэ инвестиционнэ форумэу Шъачэ щыкІуагьэм мы проектыр Адыгеим къыщигъэлъэгъогъагъ ыкІи къэралыгъом ипащэхэм осэ ин къыфашІыгьагь.

пхъэ шхъуантіэм икъэкіуапіэхэр ращэлІагьэх. Джащ фэдэу инкубаторым ипроект иапэрэ чэзыу къыдыхэльытэгьэ фэбэпІэ комплексышхори джырэблагъэ аухыгъ. Ащ щыщ Іахьхэр бэджэндэу зыштэмэ зышІоигъохэр мы илъэсым ыкІэм нэс къырагъэблэгъэщтых ыкІи ахэм фэгъэкІотэныгъэхэр яІэщтых. Ащ имызакъоу, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым и юфышІэхэмрэ псэупІэ кой администрациехэм япащэхэмрэ зэде-Іэжьхэзэ, езыгьэжьэгьэкІэ предпринимательхэр къыхахыщтых ыкІи ахэр лъэхъаным къыздихьыгъэ технологиякІэхэм афагъэсэщтых.

Министерствэм къызэритыгъэмкіэ, мы илъэсым ыкіэм нэс инкубаторым ипроект къыдыхэльытэгьэ фермэр, щэхэкІ гьомылапхъэхэр къызщыдагъэкіыщт, хэтэрыкіхэм ахэшіыкІыгъэхэр зыщызэтыраІонтІэщт цеххэр, гъэучъыІэлъэ ІыгъыпІэр, площадкэхэм азыфагу

илъыщт гъогухэр, ахэр къызэрагъэнэфыщтхэр аухынхэу гухэль яІ. А зэпстэумэ яшІын сомэ миллион 97-рэ пэlухьащт, ащ щыщэу сомэ миллион 80-р федеральнэ бюджетым, сомэ миллион 17-р республикэ бюджетым къахэхыгъ. ФэбэпІэ комплексэу ашІыгъэм

пстэумкІи сомэ миллиони 193-у пэlухьагъэм щыщэу сомэ миллиони 135,1-р федеральнэ ыкІи сомэ миллион 57,9-р республикэ бюджетхэм къахэхыгъ.

ЗэкІэмкІи АгроБизнесИнкубаторым ипроект къыдыхэлъытагъэу былымхэм, щагубзыухэм яхъун, хэтэрыкІхэм,

Инкубаторым ипроект иапэрэ чэзыу **КЪЫДЫХЭЛЪЫТЭГЪЭ** фэбэпІэ комплексышхори джырэблагъэ аухыгъ.

шэм, лым ыкІи нэмыкІ лъэныкъохэм афэгъэзагъэхэу хъызмэтшіэпіэ 30-мэ Іоф щашіэщт.

ХЪУТ Нэфсэт.

Іоныгъом ихэбзакіэхэр

Іоныгьом къыщегъэжьагьэу хабзэу дгъэцакІэхэрэм кІэхэр къахэхьуагьэх. Ахэр цІыфхэм ашІэнхэ фае.

Уамыгъэкъутэжьыни алъэкІыщт

Унэхэр, гаражхэр, нэмыкІ псэуалъэхэр хабзэм фитыныгъэ къаримытэу зышІыхэрэр джыри щыІэх. Ахэр джы арамыгъэкъутэжьынхи алъэкІыщт. ЗэкІэ зэпхыгъэщтыр хьыкумым унашъоу ышІырэр ары.

УФ-м и Гражданскэ кодекс ия 222-рэ статья мы Іофыгьом фэгъэхьыгъэу зэхъокІыныгъэхэр фашіыгъэх. Гущыіэм пае, цыфым унэ ышын фимытыгъэу залъытэщтыр чІыгоу ар зытыригъэуцуагъэр хабзэкІэ ежьым къырамытыгъагъэмэ ары. Ау хапІэр унэ тепшІыхьаным

тегъэпсыхьагъэмэ е тепшІыхьэгъэхэ псэуалъэм нэмык цыфхэм изэрар ямыкіымэ ыкіи япсауныгъэкІэ мыщынагъомэ, ар къыпфагъэнэни алъэкІыщт. Іофыр хьыкумым зэхифыщт. Унэр пкъутэжьынэу къырагъэкІымэ, унашъор заштагъэм ыуж тхьамафэм къыкІоцІ тхылъ-мэкъэгъэlур къыпфарагъэхьынэу

Уилэжьапкіэ къыуамытымэ...

-еІшька фоі мехфыІД рэм мэзищэ ялэжьапкІэ къаримытыгъэмэ, ахэм ІофшапІэр банкрот ашІынэу Арбитражнэ хьыкумым зыфагъэзэнэу фитыныгъэ яІэ мэхъу. Ар къызщигорэ къэралыгъо хабзэм гоныгъом и 29-м къыщегъэжьагъэу кіуачіэ иіэщт.

Іофшіэнымкіэ ыкіи социальнэ зэфыщытыкІэхэмкІэ Академием ипроректорзу Александр Сафроновым къызэриІуагъэмкІэ, хьыкумым зызыфагьэзэщтыр лэжьапкІэу зы нэбгырэм е лэжьэкІо купым къарамытыгьэр сомэ мин 500-м ехъугъэмэ ары. loфшlaпlэр зызэбгырызыжьыкІэ, чІыфэу телъыгъэхэр ащ щылажьэщтыгъэхэм къаратыжьыштых.

УамытІупщын фитхэп

Заочнэу ныбжьык абэ еджэ. Экзаментыгъор къызысыкІэ, ахэр Іофшіапізу зыіутхэм къатІупщынхэу фаехэп (нахыыбэм-

кІи къатІупщыхэрэп). Федеральнэ Законэу «О ратификации Конвенции об оплачиваемых учебных отпусках» зыфиlорэм къызэрэдилъытэрэмкіэ, заочнэу еджэрэ Іофышіэм отпуск зэрэратырэм нэмыкІэу, ащ тефэрэ ахъщэри джы ратызэ ашІыщт.

Унагъом фэдэщтых

Къэралыгъо санитарнэ врач шъхьа эм унашъоу ыш ыгъэм къызэрэдилъытэрэмкІэ, сабый ибэхэм япсэукІэ амалхэр Іоныгьом и 1-м къыщегьэжьагьэу нахьышІу ашІыщтых. Сабый купхэр нэбгыриим ехъущтхэп, аныбжь илъэси 4 мыхъугъэмэ — нэбгырих. Зы купым къыхэпщэу нэмыкІ купым сабый ибэр пщэн уфитэп. Куп пэпчъ лъыплъэщт кураторхэр яІэщтых. Унэхэр зыфэдэщтхэри агъэнэфагъэх — ахэм зытхьакІыпІэхэр, зыгъэпсэфыпіэхэр, джэгупіэхэр, пщэрыхьапІэхэр, шхапІэхэр ахэтыщтых.

Къэпщэфырэр джы ууплъэкІушъущт

Іоныгъо мазэм къншег жьагьэу тучанхэм атель шхынхэмрэ шъонхэмрэ апылъ тхылъхэу ахэм язытет зыфэдэр къэзгъэлъагъохэрэр электрон шыкіэкіэ ауплъэкіухэзэ ашІыщт. Ащ фэгъэхьыгъэ унашъо Урысыем мэкъу-мэщымкІэ и Министерствэ ыштагъ. Ащ къикІырэр лэу, консервэу, пцэжъыеу е нэмыкі шхыныгъохэу тучанхэм ащащэхэрэр узщыфэе уахътэм электроннэ базэхэм къахэбгъэщышъущтых. СатыушІхэм къафащэрэ шхындехедефив едмехногш едмех ауплъэкІун алъэкІыщт, щэфакІохэми къащэфырэ пкъыгъохэм япалъэ икіыгъэмэ, къыздыращырэ чІыпІэр зэрагъэшІэнхэу амал яІэ хъугъэ.

(Тикорр.).

(2) Іоныгъом и 11, 2015-рэ илъэс «Адыгэ макь»

Илъэсныкъом изэфэхьысыжьхэр ашІыгъэх

Хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипащэу Дмитрий Лабазовым тыгъуасэ брифинг зэхищагъ.

КІэлэпІупкІэм ылъэныкъокІэ тынхэр къызэрэзэкІагьэкІожьыхэрэм, ащкІэ зипшъэрылъхэр зымыгъэцакІэхэрэм пшъэдэкІыжьэу арагъэхьырэм ыкІи Іофтхьабзэу «КІэлэцІыкІур еджапІэм фэдгъэхьазырын» зыфи-Іорэм зэфэхьысыжьэу фэхъугъэхэм республикэм ихьыкум пристав шъхьаІэ къатегущы-Іагъ. Ащ хэлэжьагъэх кІэлэціыкіухэм яфитыныгъэхэмкіэ Уполномоченнэу Адыгеим щы-Іэ Александр Ивашиныр, бзэджашІэхэм пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэнымкІэ федеральнэ къулыкъум и ГъэІорышІапІэу Адыгеим щыІэм иуголовнэ-гъэцэкІэкІо инспекцие ипащэ игуадзэ ипшъэрылъхэр зыгъэцэк Іэрэ Андырхъое Аслъан, динлэжьхэр, журналистхэр.

ИлъэсыкІэ еджэгьоу рагьэжьэжьыгьэм ипэгьокІзу илъэсэу тызхэтым шышъхьэІум и 3-м къыщегъэжьагъэу и 31-м нэс хьыкум приставхэм зэхащэгъэ Іофтхьабзэу «КІэлэцІыкІур еджапІэм фэдгъэхьазы-

рын» зыфиlорэм зэфэхьысыжьэу фэхъугъэхэм уагъэрэзэнэу зэрэщытыр Д. Лабазовым пэублэм къыІуагъ. АлиментхэмкІэ чІыфэ зытелъ ны-тыхэу, ясабыйхэр апіунхэмкіэ фитыныгъэ зыlахыгъэхэм къапагъэтэджэгъэ Іофхэм хьыкум приставхэм анахьэу анаІэ атырагъэтыгъ. Сыда пІомэ ахэм япшъэрылъхэр зэрамыгъэцакІэрэм къыхэкІыкІэ, якІэлэцІыкіухэр хэушъхьафыкіыгъэ кіэлэціыкіу унэхэм ыкіи еджэпІэ-интернатхэм ащаІыгъынхэ фае мэхъух.

Акциер окіофэ мыщ епхыгьэ іоф 600 фэдизмэ Гъэіорышіапіэм икъулыкъушіэхэр ахэпльагьэх, ахэм ащыщэу 162-р гьэцэкіагьэ хъугъэ. Ны-тыхэм атель чіыфэу къызэкіагьэкіожыйгыр сомэ миллионрэ мин 309-м ехъу. Хэбзэгъэуцугъэр зыукъохэу, унашьоу афашіыгьэр зымыгъэцэкіэрэ нэбгырэ 17-мэ уголовнэ пшъэдэкіыжь арагъэхьыгъ.

Хьыкум пристав шъхьаІэм

къызэриІуагъэмкІэ, 2015-рэ илъэсыр къызихьагъэм щегъэжьагъэу алиментхэм япхыгъэ Іоф 1211-рэ къызэІуахыгъ. Къыхэгъэщыгъэн фае, илъэсныкъом къыкІоцІ а пчъагъэр 695рэ хъущтыгъэмэ, ащ къыкІэлъыкІогъэ мэзитІум ар фэдитІукІэ нахьыбэ хъугъэ. Мы илъэсым зэкІэмкІи Іофэу зэхафыгъэр 1096-м кІэхьагъ, кІэлэцІыкІухэм афызэкІагъэкІожьыгъэ ахъщэр сомэ миллион 30 фэдиз мэхъу.

Урысыем инэмык шъолъырхэм ягъэпшагъэмэ, алиментхэм якъызэкІэгъэкІожьынкІэ къэгъэлъэгъонэу тиІэхэр дэих пфэюощтэп, ау ащ дакюу гумэкІыгьуабэ, щыкІэгьабэ зэрэщыІэри нафэ. Ахэр дэгъэзыжынгъэнхэм, хэбзэгъэуцугъэр зыукъорэ ны-тыхэм яфэшъошэ пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэным чэщи мафи тыпылъын фае. Пшъэрылъ шъхьа ву ти вр зы — сабыим, зыныбжь имыкъугъэхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр ары, — къы-Іуагъ Д. Лабазовым.

Журналистхэм къатыгъэ упчіэхэм Гъэіорышіапіэм ипащэ нэужым джэуапхэр къаритыжьыгъэх. Мы илъэсым имэзэ заулэу къэнагъэм яіофшіэн нахь агъэлъэшынышъ, пшъэрылъэу зыфагъэуцужьыгъэхэр агъэцэкіэнхэм анаіэ зэрэтырагъэтыщтыр къыіуагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Пшъэдэк Іыжьыр агъэлъэшыгъ

УФ-м и Уголовнэ кодекс къызэрэдилъытэу, административнэ пшъэдэкІыжь зытыралъхьагъэм ыуж водителым гьогурыкІоным ишапхъэхэр зиукъохэкІэ, уголовнэ пшъэдэкІыжь рагъэхьыщт. 2015-рэ илъэсым бэдзэогъум и 1-м къыщегъэжьагъэу мы унашъом кІуачІэ иІэ хъугъэ.

Ыпэкіэ административнэ тазыр зытыральхьагьэр ешьуагьэу рулым кіэрысэу къызагьэуцурэм, медицинэ уплъэкіунхэр ыкіунхэм ар къыземыуцуаліэкіэ, илъэси 2-м нэс хьапс тыральхьан ыкіи автотранспортыр зэрифэнымкіэ фитыныгьэу иіэр илъэси 3-м нэс Іахын ылъэкіыщт.

Гъогурык оныр щынэгъончъэнымк о Къэралыгъо автоинспекцием и Гъэ орыш ап оридем мыщ фэдэ материал 70-м ехъу джырэ уахътэм аугъоигъ. Гущы от пае, илъэсэу тызхэтым бэдзэогъум и 7-м Мыекъуапэ щыпсэурэ хъулъфыгъэм шапхъэу щы орудатруль къулыкъум и офыш орудатруль къулыкъум и офыш орудугъэм ар къагъзуцугъ, ау хэбзэгъзуцугъэм къызэрэдилъытзу

медицинэ уплъэкlунхэр ыкlунхэ ыдагьэп. Къызэрэнэфагьэмкlэ, ыпэкlэ административнэ пшъэдэкlыжь тыралъхьагъэу щытыгъ, ау ащ къыгъэуцугъэп.

Хьыкумым унашъоу ышІыгъэм диштэу, бзэджэшІагъэ зезыхьагъэм сыхьат 300-м телъытэгъэ шІокІ зимыІэ ІофшІэнхэр ыгъэцэкІэщтых, автомобилыр зэрифэнымкІэ фитыныгъэу иІэр илъэситІукІэ Іахыгъ.

Врачым ихэукъоныгъэ агъэунэфыгъ псэ яlагъэ хьысыжь в

2014-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм и 14-м Адыгэкъэлэ межрайон сымэджэщым тхьамыкІагъо къыщыхъугъ: реанимациемкІэ отделением илъэс 13 нахь зымыныбжь шъэожъыеу чІэлъыгъэм идунай ыхъожьыгъ.

Мыщ ыпэкІэ хъугьэм кІэкІэу шъущыдгъэгьозэн. 2014-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм и 14-м Тхьагьэпсэу Дамир ыкІоцІ узэу, льэшэу ыгьэгумэкІэу зэхьум, унагъор зыщыпсэурэ Адыгэкъалэ дэт сымэджэщым кІэлэцІыкІур ным ыщагь. Врачхэм ар зауплъэкІум, операцие шІыгъэн, кІэтІый нэшъур псынкІэу хэхыгъэн фаеу агъэунэфыгъ, ащ фежьагъэх. Операцием икІэухым, я 30-рэ такъикъым, шъэожъыем ыгу ошІэ-дэмышІэу къэуцугъ. Реанимационнэ Іофтхьабзэу а чІыпІэм щызэрахьагъэхэм яшІуагъэкІэ, гум Іоф ышІэныр ригъэжьэжьыгъагъ, ау операциер заухым шъэожъыер къэнэхъэжьыгъэп, иакъыл щыуагъ («впал в кому» зыфаІорэр нэрылъэгъугъ). КІэлэцІыкІур реанимацием ащагъ, ау иакъыл къэмыкІожьэу ащ щылІагъ.

Операцие хьылъэп кlэлэцlыкlум фашlыгъэр, ежь врачхэм «рядовая» зыфаlохэрэм афэд. Ау шъэожъыем къырыкlуагъэр, ащ илlакlэ ашlомытэрэзэу Урысые Федерацием следствиехэмкlэ и Комитет следствиехэмкlэ и Гъэlорышlапlэу Адыгэ Республикэм щыlэм Теуцожь районымкlэ иотдел мы хъугъэ-шlагъэм епхыгъэу уголовнэ lоф къызэlуихыгъ.

«Іофым изэхэфын къинэу кІощтыгъ, охътаби ыхьыгъ. Апэрэ лъэбэкъухэм къащегъэжьагъэу следствиер зыфыхэрэм нафэ къафэхъугъ шъэожъыер операцие зышІыгъэ бригадэм хэт врачхэр Іэпы-Іэгъу къафэхъунхэм зэрэщаухьэрэр. Ахэм къызэраІощтыгъэмкіэ, операциер кіо зэхъум хэти июф ыгъэцакіэщтыгъ, зы врачым ышІэрэр адырэм ылъэгъун ылъэкІыщтыгъэп. кІэлэціыкіум ыгу ошіэдэмышІэу къэуцуныр къызхэкІыгъэр къагурыІорэп. Ау ащ фэдэ зекіуакізу ахэм къахэ фагьэр ежьхэм яцІыфыгьэ къызэрихь, следствием Іофым лъапсэу иІэр ыгъэунэфыным пае нэмыкІ амалыби иІагъ», къыщаlуагъ следствиехэмкlэ ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм.

Гъэlорышlапlэм ипресс-къулыкъу къызэрэхигъэщыгъэмкlэ, операцием хэлажьэщтыгъэ анестезиологэу Д. А. Фетисовым къыlуагъ анестезие ашlы зэхъум агъэфедэгъэ препаратым ащ фэдэ реакцие къытын, «побочное действие» зыфаlорэр къыхэхьан ылъэкlыгъэу ыкlи ежь кlэлэцlыкlум ыгу узыщтыгъэу.

Зэхэфын Іофтхьабзэу следовательхэм зэрахьагъэхэм нафэ къызэрашІыгъэмкІэ, Д. А. Фетисовым ишІошІхэм лъа-

псэ яІагъэп, ащ фэдэ зэфэхьысыжь ышІыныр къызыхэкІыгьэри гурыІогьуай. Мыщ фэгъэхьыгъэ упчІэу ежь Д. А. Фетисовым ратыгъэм иджэуап следовательхэм агъотыгъэп. ЗэрагъэунэфыгъэмкІэ, Дамир ипсауныгъэ ылъэныкъокІэ гумэкІыгьо щыІагьэп, ыгуи зыпари илэжьагьэп. Анахь шъхьа-Ізу следовательхэм язэфэхьысыжьхэм къагъэлъэгъуагъэр анестезиологэу Д. А. Фетисовым кіэлэціыкіоу операцие ашІырэм тэрэзэу анестезие зэрэримытыгъэм къыхэкІыкІэ ар зэрэлІагьэр ары.

Урысые Федерацием и Уголовнэ кодекс ия 109-рэ статья ия 2-рэ Іахь къызэрэдильытэу, врачэу Д. А. Фетисовым бзэджэшІагъэ зэрихьагъэу агъзунэфыгъ. Ау уголовнэ пшъэдэкІыжь ащ ыхьыгъэп, Хэгъэгу зэошхом ТекІоныгъэ къызыщыдахыгъэр илъэс 70-рэ зэрэхъугъэм ехъулІзу амнистиеу щыІагъэм ар къыхиубытагъ. Ащ къыхэкІзу уголовнэ Іофыр зэфашІыжьынэу хъугъэ.

Ау мыщ фэдэ тхьамыкlагьохэр къэмыгьэхъугьэнхэм фэш следствиехэмкlэ отделым Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкlэ иминистрэ зыфигъэзагъ пэшорыгъэшъ Іофтхьабзэхэр ащ зэрихьанхэу ыкlи Д. А. Фетисовым дисциплинарнэ пшъэдэкlыжь егъэхьыгъэнэу — Іофшапіэм Іугъэкlыгъэнэу.

СледствиехэмкІэ ГъэІорышІапІэр афэтхьаусыхэ Тхьагъэпсэу Дамир янэ-ятэхэу Сталикрэ Сусанэрэ ыкІи щэІагъэу, пытагъэу къызхагъэфагъэхэм апае афэразэх.

Ермэлыкъхэр рагъэжьэжьыщтых

Республикэм къыщыдагъэкІырэ продукциер зыщыІуагъэкІырэ ермэлыкъхэр гъэмэфэ уахътэу зыщыфэбэ дэдэм зэпагъэугъагъэх.

Мыекъопэ къэлэ администрацием ипресс-къулыкъу къызэритыгъэмкlэ, фабэр гурытымкlэ градус 15-м нэсэу къызе-ыхыкlэ, ахэм язэхэщэн падзэжьынэу къэлэ администрацием ипащэу Александр Наролиным унашъо ышlыгъ.

Ащ фэдэу къэмыучъы Іэтэгъагъэ нахь мыш Іэми, къалэм и Мафэ зыхагъэунэфык Іым ермэлыкъ зэхащэгъагъ. Ащ хъызмэтш Іап Ізу ык Іи унэе предпринимател эзк Іэмк Іи 50-м ехъу хэлэжьагъ. Чъэпыогъу мазэм

и 5-м, республикэм имэфэкl мафэ, къыкlэлъыкlорэ ермэлыкъыр зэхащэнэу агъэхьазыры.

АР-м мэкъумэщ хъызмэтым-кlэ и Министерствэ къызэритырэмкlэ, мы илъэсым иапэрэ мэзих къыкlоцl ермэлыкъ 261-рэ муниципальнэ образованиехэм ащызэхащагъ, мыстационарнэхэу алъытэхэрэм афэдэу пстэумкlи щэпlэ чlыпlэ 957-рэ яlэ хъугъэ, псэупlэхэр къакlухьэзэ продукциер зыщыlуагъэкlырэ автотучан 80-мэ loф ашlэ.

Сабыйхэм ящыІэныгъэ къэтэжъугъэухъум

ИлъэсыкІэ еджэгъур къызихьагъэм къыщегъэжьагъэу автомобилькІэ зэращэрэ кІэлэцІыкІухэм япчъагъэ хэхъуагъ, сабый ІыгьыпІэхэм, гурыт еджапІэхэм ахэр ащэх. КІэлэцІыкІухэр зепщэным-кІэ шапхъэу щыІэхэр зыукъохэрэми ахэхъуагъ.

Шышъхьэlум и 27-м къыщегъэжьагъэу Іоныгъом и 10-м нэс Къэралыгъо автоинспекцием икъулыкъушlэхэм пэшlорыгъэшъ Іофтхьабзэу «Детское автокресло» зыфиlорэр республикэм щызэхащагъ. Мэфи-

тфым къыкіоці шапхъэхэм адимыштэу кіэлэціыкіухэр зэращэу гъогогъу 55-рэ агъэунэфыгъ, ахэм административнэ пшъэдэкіыжь арагъэхьыщт.

Зыныбжь имыкъугъэхэм ящы-Іэныгъэ къэухъумэгъэным фэшІ гурыт еджапІэхэм, кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэхэм яадминистрациехэм гъогу-патруль къулыкъум иІофышІэхэр гущыІэгъу афэхъух. Ны-тыхэм шІокІ имыІэу щынэгъончъэным ибгырыпхыкІэ ясабыйхэр ипхыхьэгъэнхэ, хэушъхьафыкІыгъэ автокреслэм исынхэ зэрэфаехэр агу къагъэкІыжьых.

> Полицием илейтенантэу ТРЭХЪО Байзэт.

ФОРУМЫМ ГУПШЫСЭУ ТИГЪЭШІЫГЪЭХЭР

ТишІэныгъэхэм ахэдгъэхъуагъ

Республикэу Къырым щыкоогъэ Дунэе форумэу «Таврида» зыфиюрэм ехьылютьэ гупшысэхэр лъытэгъэкіуатэх. Ыпэкіэ къыдэкіыгъэ номерым къызэрэщыттыгъэу, Общественнэ движениеу «Народнэ фронтым» игъусэу ныбжьыкіэ Іофхэмкіэ Федеральнэ агентствэм, Урысыем иныбжык Іэхэм япатриотическэ Гупчэ, УФ-м и Общественнэ палатэ форумым кіэщакіо фэхъугъэх.

Ящэнэрэ мафэм журналистхэм афызэхащэгьэ «джэгукІэр» рагъэжьагъ. АпэрэмкІэ, нэбгырэ 400-у Іофтхьабзэм къекІолІагьэр купи 10-у агощыгь. Ащ ыуж шапхъэу агъэуцугъэхэр къытфаютагъэх. ТызэрэщагъэгъозагъэмкІэ, Общественнэ движениеу «Народнэ фронтыр» зыдэлэжьэрэ лъэныкъохэм ащыщэу проектиплІ зэхэщакІохэм къыхахыгъ. Гъогухэм къатехъухьэрэ хъугъэ-шlагъэхэм ціыфэу ахэкіуадэхэрэр нахь макІэ шІыгъэным

лъырхэм мыщ фэдэ гумэкІыгьо щыряІэмэ къыхагъэщынэу фитыныгъи къытатыгъагъ.

Пшъэрылъэу къытфагъэуцугьэр гьэшlэгьонэу зэдгьэкlуным, гумэкІыгьоу къэтІэтырэр нахь игъэкІотыгъэу къызэритІотыкІыщтым тадэлэжьагъ. Яшъолъыр къырахыгъэ къэбархэр къэзыгъэлъэгъуагъи, форумым щыІэу ар зэхэзыгъэуцуагъи, ОНФ-м иэкспертхэм гущыІэгъу афэхъуи ахэм яеплъыкІэхэр зыгъэхьазырыгъэхэри къытхэтыгъэх.

Мы «джэгукІэм» пшъэрылъэу

ехьылІагъэу «Карта жизни» зыфиюорэм, жъы дэдэ хъугъэ унэхэм, зэхэонхэм ящынагъо зышъхьэрытхэм яуплъэкІун, псауныгъэр къэухъумэгъэным икъулыкъу игумэкІыгъохэм, сабыибэ зыпІурэ унагъохэм чІыгу Іахьхэр ятыгьэнхэм афэ-

иlагъэр шъолъыр зэфэшъхьафхэм къарыкІыгъэ журналистхэр зэрэшlэнхэр, яшlэныгъэхэмкІэ зэдэгощэнхэр, ахэр зэгъусэхэу, зэдеlэжьхэзэ lофыгьоу зыфежьагьэхэр кlэухым нагъэсыныр ары. Ащ дакІоу ОНФ-р лъэныкъоу зыдэлажьэгъэхьыгъагъэх Іоф зыдэтшІэгъэ хэрэм къэбарлъыгъэІэс амалхэм

ЧыпІэ зэфэшъхьафхэм куп-купэу гощыгьэу журналист ныбжык і эхэм юф ащашІэщтыгь. Зыхэр тырахырэ къэгъэльэгьоныр пстэуми афэмыдэу зэрашІыщтым егупшысэщтыгьэх, нэмыкіхэр кіэкіэу ыкіи іупкіэу статьяхэр зэратхыщтым пыльыгьэх.

лъэныкъохэр. Статьяхэр, видеокъэгьэльэгьонхэр, сурэтхэр тшІынэу пшъэрылъ тиІагъ. Журналист ныбжьык Іэхэм яшъо-

яІофышІэхэр нэІуасэ фашІынхэр, нэүжым яшъолъырхэм Іоф адашІэным фащэнхэр ары.

Дунэе къэбаргъэlу агентствэу

«Россия сегодня» зыфиlорэм иІофышІэу Олег Щедровымрэ экономикэмкІэ Апшъэрэ еджапІэм идепартамент ипрофессорэу Олег Дмитриевымрэ «джэгуныр» етымыгъажьэзэ гущыІэгъу къытфэхъугъэх.

ЦІыфхэр нахь заджэхэрэ статьяхэр зэрэптхыщтхэм Олег Щедровыр къытегущы агъ. Джащ фэдэу пресс-конференцием Іоф зэрэщыпшІэн фаем игугъу

Форумым къыдыхэлъытагьэу МИА «Россия сегодня» зыфигорэм Тоф щызыштэрэ Алексей Барыбиным видеотренинг зэхищагъ. Видео тепхы зыхъукІэ анахь унаІэ зытебгъэтын фэе лъэныкъохэм ягугъу къышіыгъ. Іофшіэныр езыгъэжьэгъэкІэ ныбжьыкІэхэм хэукъоныгъэу ашІыхэрэм къатегущыІагь, ахэм зызаращыуухъумэщтыр къыІотагъ.

Текстыр гъэшІэгьонэу зэрэп-

тхыщтыр, видео тепхы зыхъукІэ унаІэ зытебгъэтыщтыр къызытфаІотэ уж, пшъэрылъэу къытфагъэуцугъэм игъэцэкІэн

хэзгъэщы сшІоигьор, форумым икІэщакІохэм зэрагьэнэфагьэу, журналистхэр ІофшІэным хэщэгъагъэх, зы унагъом фэдэу зэдеІэжьхэзэ ягухэлъхэр пхыращыгъэх.

– Пшъэрылъэу къысфагъэуцугъэр, «джэгукІэм» шапхъэу пылъхэр апэрэ мафэхэм икъу фэдизэу къызгурыІощтыгьэп, —

игупшысэхэмкІэ къыддэгуащэ къалэу Астрахань къыщыдэкІырэ гъэзетэу «Волга» зыфијорэм икорреспондентэу Рамиля Абдулаевар. — Нэбгырэ 40-м ехъу зыхэт купыр зэгурыlонышъ, зы Іофыр зэрагъэцэкІэщтыр къызгурыІощтыгьэп. Джы гупшысэу сиlагъэхэр зэрэмытэрэзыгъэхэр къысфэнэфагъ. Лъэныкъоу тыздэлэжьэщтыр псынкІэу къыхэтхыгъ ыкІи ащ епхыгъэу тиІофшІэн зэхэтщэнэу едгъэжьагъ. Шъхьадж иІофшІэн екІоліакіэу фыриІэмкІэ тызэдэгощагъ, дгъэхьазырырэр

нахь гъэшІэгъон зэрэхъущтым зэкІэми тыпылъыгъ.

Пшъэрылъэу къытфагъэуцугъэр зэрэдгъэцэк агъэм экс-

«ДжэгукІэм» пшъэрыльэу иІагьэр шьольыр зэфэшьхьафхэм кьарык ыгьэ журналистхэр зэрэш энхэр, яшІэныгьэхэмкІэ зэдэгощэнхэр, ахэр зэгъусэхэу, зэдеlэжьхэзэ loфыгъоу зыфежьагъэхэр кІэухым нагъэсыныр ары.

тыфежьагъ. ЧІыпІэ зэфэшъхьафхэм куп-купэу гощыгъэу журналист ныбжьык Іэхэм Іоф ащашІэщтыгъ. Зыхэр тырахырэ къэгъэлъэгъоныр пстэуми афэмыдэу зэрашІыщтым егупшысэщтыгьэх, нэмыкІхэр кІэкІэу ыкІи ІупкІэу статьяхэр зэратхыщтым пылъыгъэх. Къы-

пертхэм уасэу къыратыгъэр, лекциеу къызэджагъэхэр ыкІи ахэм гупшысэу тагъэшІыгъэхэр къыкІэлъыкІорэ номерым къи-

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

Мыекъуапэ — Къырым — Мыекъуапэ.

Хьапс зытыральхьагьэхэм паспортхэр аратыгъэх

БзэджашІэхэм пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэнымкІэ федеральнэ къулыкъум и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм иучреждениехэм хьапс зытыралъхьагъэу ачІэсхэм мы илъэсыр къызихьагъэм щегъэжьагъэу паспор-

ти 175-рэ афагъэпсыгъ. БлэкІыгъэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, ар процент 26,8-кІэ нахьыб. Ащ дакlov паспорт зимыlэу хьапсым къыдэкІыжьыгъэхэм япчъагъэ фэдитІукІэ нахь макІэ хъугъэ.

БзэджашІэхэм пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэнымІэ федеральнэ къулыкъум и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипресс-къулыкъу къызэритырэмкіэ, паспорт зимыіэу учреждениехэм къадэкІыжьыгъэ нэбгырэ 24-м щыщэу 17-м мыщ фэдэ документ зэрямыщык агъэм фэгъэхьыгъэ тхылъ къатыгъ. УФ-м зэримыцІыфыр агъэунэфын зэрамылъэкІырэм ыпкъ къикІыкІэ, нэбгыри 4-мэ паспортхэр аратыгъэхэп. Джащ фэдэу мэзитІу нахь мы-

хъугъэу колонием зэрэдэсхэм къыхэкІыкІэ, нэбгыри 3-мэ паспортхэр афагъэхьазырынхэу игъо ифагъэхэп.

Къулыкъум къызэритырэмкІэ, УФ-м ицІыфхэу хьапс зытыралъхьагъэхэм паспортхэр яІэнхэм анаІэ тет, ащ мэхьанэшхо раты. Шапхъэхэм къызэрагъэнафэрэмкІэ, хьапсым дэсым паспорт имыІэ зыхъукІэ е ар зыщызэблэпхъун фэе уахътэр блэкІыгъэмэ, учреждением иадминистрацие ар дигъэзыжьын фае.

«Адыгэ макь»

• АДЫГЭ ШЪУАШЭМ И МАФ

Филармонием щыкощт

Адыгэ шъуашэм и Мафэ Іоныгъом и 28-м дгъэмэфэкІыщт. Республикэм льэпкь ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет зэхэщэк о купым изэхэсыгьо тыгьуасэ щык Іуагь.

Комитетым итхьаматэу Шъхьэлэхъо Аскэр зэlукlэм къызэрэщиІуагъэу, адыгэ шъуашэм и Мафэ хэбзэ шапхъэхэм адиштэу агъэмэфэкІыщт. Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ иминистрэ игуадзэу Къэрэтэбэнэ Мыхьамодэ, Адыгеим культурэмкІэ и Министерствэ иотдел ипащэу Шэуджэн Бэлэ, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние идиректор шъхьајзу Ліышэ Рустем, сурэтышІ-модельер цІэрыІоу СтІашъу Юрэ, творческэ купэу «Ошъадэм» ихудожественнэ пащэу Едыдж Викторие, кІэлэцІыкІу лъэпкъ къэшъокІо ансамблэу «Мыекъуапэ инэфылъэхэм» ихудожественнэ пащэу Нэныжъ Айдэмыр, тиреспубликэ иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» итхьаматэ игуадзэу Къуижъ Къэплъан апэрэ зэхэсыгъом хэлэжьагъэх.

Шъуашэхэм **ЯКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОН**

Адыгэ шъуашэхэм якъэгъэлъэгъон республикэ филармонием щызэхащэщт. Шъхьэлэхъо Аскэр зэрэхигъэунэфыкІыгъэу, тилъэпкъ шъуашэ Кавказ шъолъырым щыпсэурэ лъэпкъхэм, къэзэкъхэм зыщальагь. АшІодах, яискусствэ щыщ хъугъэ. МэфэкІ зэхахьэу

Мыекъуапэ щыкІощтым адыгэ шъуашэм тарихъ гъогоу къыкІугьэр къыщаІотэщт, тильэпкъ шъуашэхэр къыщагъэлъэгъо-

Шэуджэн Бэлэ къыхигьэщыгьэр адыгэ шъуашэр мэфэкІ мафэм зэращыгъырэм дакloy, пчэдыжьым е пчыхьэм ащыгь зыхъукІэ, теплъэ хэхыгъэ зэриІэр ары. Шъуашэм ишІыкІэ ишэн-хабзэхэр къыдалъытэзэ, нэбгырабэмэ зыщалъэ. Арышъ, джанэмрэ па-Іомрэ зэгъусэхэу зы хъулъфыгъэм щыгъхэу мэфэкІым щытлъэгъун тлъэкІыщт.

СурэтышІ-модельерэу СтІашъу Юрэ лъэпкъ шъуашэу ышІыгъэхэм къатегущыІэзэ, шъуашэм итеплъэрэ игъэпсыкІэрэ ялъытыгъэу къашъохэр агъэуцухэ зэрэшІоигъом иеплъыкІэхэр къыриІолІа-

Адыгэ шъуашэр «къэбгъэгущыІэн» фаеу къыщаІуагъ зэхахьэм Шъхьэлэхьо Аскэр, Сташъу Юрэ, Едыдж Викторие, нэмыкІхэм. Ащ фэшІ мэфэкІым хэлэжьэщтхэм пэшІорыгьэшъэу замыгъэхьазыры хъущтэп. Модэм диштэу лъэпкъ шъуашэхэм атешІыкІыгъэ джанэхэр пшъашъэхэм, кІалэхэм арагъэдых. Ар Іофыгъо дэгъукІэ алъытэзэ, Нэныжъ Айдэмыр, Нэхэе Саидэ, Къуижъ Къэплъан зэхэщэн Іофыгъохэм къатегущы агъэх.

МэфэкІым имэхьан

Адыгеир дунаим нахьышІоу щашІэным фэшІ зекІон Іофтхьабзэхэр тиреспубликэ зэрэщызэхащэрэм, адыгэ къуаем, адыгэ шъуашэм афэгъэхьыгъэ мэфэкІхэм, зэlукlэгъухэм ямэхьанэ зыкъиІэтыгъ. Адыгэ шъуашэм и Мафэ тиреспубликэ къыщырагъажьи, дунаим щыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм хагъэунэфыкІэу аублагъ. Шъуашэм епхыгъэх тарихъэу ти-Іэр, лъэпкъ шэн-хабзэхэр.

КъэшъокІо ансамблэхэр еджапІэхэм ащызэхащагъэх. Адыгэ къэралыгъо университетым икупэу «Нартыр» Олимпиадэ джэгунхэу Шъачэ щыкІуагьэхэм, Тыркуем, фэшъхьаф хэгъэгухэм ащыкloгъэ фестивальхэм ахэлэжьагъ, щытхъуцІэхэр къащыдихыгъэх.

БэмышІзу Тыркуем икъалэхэм, тилъэпкъэгъухэр зыдэс къуаджэхэм концертхэр къащыттыгъэх, — elo Нэныжъ Айдэмыр. — Тишъуашэхэм ядэхагьэ тимыльэпкъэгъухэми агъэшагьощтыгъ...

«Олимпиадэ джэгунхэм ялъэхъан «Налмэсым» иартистхэу Едыдж Гушъао, Шагудж Батурай, Бэрзэдж Дианэ, Нэгьой Мадинэ, нэмыкІхэм адыгэ шъуашэм идэхагъэ къыщагъэлъэгъуагъ. Урысыем и Президентэу Владимир Путиныр хэгъэгум ишъолъырхэм якъэгъэлъэгъонхэм яплъызэ, адыгэ шъуашэм ынаlэ тыридзагъ, тиартистхэм къахэуцуи, нэпэеплъ сурэтхэу атырахыгъэхэр дунаим ихэгъэгухэм ащызэлъашІагъэх.

Къэбарым щыгъуазэха?

ми тшІэрэп.

НахьыпэкІэ Мыекъуапэ икъэлэ зыгъэпсэфыпІэ парк къыщырагъажьэзэ, адыгэ шъуашэм имэфэкІ хэлажьэхэрэр Мыекъуапэ иурам шъхьа ву Краснооктябрьскэм къырыкІощтыгъэх. В. Лениным ыціэкіэ щыт пчэгум адыгэ джэгу щашІыщтыгь, нэужым филармонием кІощтыгьэх. Іоныгьом и 28-м щыІэщт мэфэкІ зэхахьэм Адыгэ Хасэр чанэу хэлэжьэщтэу тэгугьэ. Шъуашэхэр ащыгъэу купхэр къалэм иурам къырагъакІохэ ашІоигъу.

Концертыр

«Ислъамыер», «Ошъадэр», Дзыбэ Мыхьамэт, Эльдарэ Айдэмыр, Беданэкъо Замир, тикъэшъокіо купхэр, нэмыкіхэри мэфэкІ концертым къырагъэблэгъагъэх. Едыдж Викториерэ ЛІышэ Рустемрэ концертыр гъэшІэгъон хъущтэу алъытэ. Режиссерыр агъэнэфагъ, нэмык зэхэщэн Іофыгьохэр зэрахьащтых.

Къуаджэхэм, еджапІэхэм адыгэ шъуашэм имэфэкІ зэращыкІощтым, музейхэм, тхылъеджапІэхэм къэгъэлъэгьонхэу къащызэ-Іуахыщтхэм, фэшъхьаф Іофыгъохэм тигъэзетеджэхэр ащыдгъэгъозэщтых.

Пчыхьэзэхахьэм икІэух адыгэ джэгур филармонием ыпашъхьэ щызэхащэщт. Ар Бэгъэдыр Ар-

Гум къео адыгэ шъуашэм имэфэкІ зэрэхэдгъэунэфыкІырэр тикіэлэеджакіохэм ащыщхэми. нэмыкІхэми зэрамышІэрэр. Ащ къыпкъырыкІэу, мэфэкІым хэлажьэрэмэ япчъагъэ хэхъощт-

тур зэрищэщт.

О БОКС

Зекіокіэ дэйхэм апэшІуекІо

Адыгэ Республикэм боксымкІэ изэнэкъокъу Мыекъуапэ щыкІуагъ. Спортсменхэр апэрэ чІыпІэхэм зэрафэбэнагъэхэм дакІоу, физкультурэмрэ спортымрэ кІэлэцІыкІухэр апыщагьэ хьунхэм афэгьэхьыгьэ Іофыгьохэр зэхахьэм щызэрахьагьэх.

Урысыемрэ Адыгеимрэ язаслуженнэ тренерэу, республикэм и Парламент идепутатэу Владимир Овчинниковыр боксым къытегущыІагь. Анахьэу ащ къыхигъэщыгъэр спортым ныбжьыкІэхэр зэрипІухэрэр ары. Боксым пылъ кlалэхэр псынкlэу мэгупшысэх, теубытагъэ ахэлъ, лІыгъэ шъыпкъэ къахэфэным фэхьазырых.

Зэнэкъокъум хэлэжьэгьэ кlалэхэр дэгьоу еджэх, шэн-хабзэхэр зэрахьэх, ныбджэгъуныгъэр агъэлъапіэ. Ціыкіушъо Тимур, Виталий Кривченкэм, Владимир Акиминым, Армен Торосян, Дмитрий Комнатнэм, Даниил Белоусовым, Захар Коротких, Паттыкъо Джэмал, Шъаукъо Айдэмыр апэрэ чІыпІэхэр къыдахыгъэх.

НыбжыкІэхэр бокс зэдешІэхэ зэхъум, Владимир Овчинниковым зэнэкъокъухэр зэрэкіохэрэр гъэшіэгьонэу къыіуатэштыгь. Зэ-ІукІэгъухэм нэбгырабэ яплъыгъ. Ны-тыхэм ащыщхэм къызэрэтаlуагъэмкіэ, якіалэхэр боксымкіэ спорт еджапіэм агъэкіощтых, ГТО-м ишапхъэхэм ятын чанэу хагъэлэжьэштых.

Спортыр наркоманием, шъон пытэхэм, тутыным апэшіуекіо. Боксым ишъыпкъэу пылъ кІэлэеджакІоу ЦІыкІушъо Тимур дэгьоу

еджэ, ныбджэгъушІухэр иІэх, спортсмен цІэрыІомэ щысэ атырехы. В. Овчинниковым зэрильытэрэмкіэ, Т. Ціыкіушьом фэдэ кіалэхэм боксым гъэхъагъэ щашІын алъэкІыщт.

Сурэтыр зэнэкъокъум къыщытетхыгъ.

Нэкіубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Алыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащытсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр:

52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр:

52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ -ыqоІест сІпыІн шІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4300 Индексхэр 52161 52162 Зак. 882

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьа Іэм иапэрэ гуадзэр

МэшлІэкъо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр Гъогъо 3ap